

Nelson admirális

Contributed by lakosm

2004. October 19. Tuesday 18:34

Last Updated 2007. August 22. Wednesday 10:40

There are no translations availableAz alábbi bejegyzés egy olyan emberről szól, aki kőpés volt magánban, nem kő-műve szolgálataival a hazájáért megmenteni, és mint a bejegyzés eleme egyike legkiválóbb hadvezérek között maradt békés, mely ellenfeleivel szemben.

Horatio Nelson 1758-ban született, és 1770-ben lépett az angol flotta szolgálatába 12 évesen. Rendkívül tehetségesnek kelték számon, ezért hamarosan haladt a ranglépcsőn. A francia polgári forradalom győzelme után Angliába menekült, ahol ellensége a franciaországi Franciaország lett, amely veszélyeztethette világhírnevét. Az íssze nem sokáig kellett várni, de az 1797. év meghozta az első harcokat Nelson számára is, mághozzá Genovában, ahol a brit flotta tengeri flotta hajócsapota legyőzte Napóleon 13 sorhajóval álló egységét, és ott már a ragtán kitűzőt is megkapta. Nelson admirális egy brit hajó parancsnokaként. Nem sokat látott magára a kővetkezésszel, és sem, Spanyolország ugyanis megszakította az angolokkal kötött szövetséget, és Franciaország mellé csatlakozott. A franciák ekkor már tervezték egy oroszországban való katonai partraszállást. Ennek a tervnek a végrehajtásához egyes-tenyi szándékoztak a francia és spanyol flottákkal. A flotta tengeri erőt is Brest kikötőjében akarták csoportosítani.

A Sao Vincent-i csata 1797. február 14-én az angol hajócsoporthoz tartozó spanyol flottát, amely áthaladt a Gibraltári-szoroson az Atlanti-óceánra. Az angoloknak mindössze 15 sorhajóuk volt Jervis admirális parancsnokságával, míg a spanyolok számbelileg sokkal nagyobb flotta volt, 27 sorhajóval. Kiváló volt az admirális hajója is, a Santissima Trinidad, a kor legnagyobb hajója, amely sorfedélzeti ágyúval, összesen 130-cal. A parancsnok Cordoba flottaadmirális volt. Rá a már elátté bebizonyosodott, hogy képtelen nagy flottaegységeket irányítani. A Sao Vincent-foknál a győngyárból angol csoport támadásba lendült. Mivel a spanyol flotta először szétzilbadt, hadrendben haladt (6 hajóval megelázte a tőbbet), Jervis admirális a kővetkezésszel szavakkal parancsot adott a spanyol oldalra támadásra: „Angliának ezekben a percekben igazán győzelemre van szüksége.” A zászlójele minden angol hajó egyszerűen támadt az ellenségre. Áppen a sor elején haladók Culloden hajó parancsnoka, Tranbridge kapitány teljesítette a parancsot, amikor a spanyolok észrevették a manővert, és szintén fordulni kezdtek. A hajó harmadik angol hajó, a Captain Nelson parancsnokságával (aki egyben az angol utolsó parancsnoka is volt) egyedül kivált a sorból, és megrohmozta a felzárkózni szándékozó spanyol hajókat. A látva az esetet, az admirális társaságának csendesén ezt mormolta: „Ha ennek az embernek az engedelmességem mindig ilyen lesz, elárem megbocsátom neki.” A parancsszöveg az előlét az abban mághozzá fogja mutatni Nelson. Mivel a Captain kivált a sorból, egy ideig egymaga harcolt a spanyol hajó ellen, amíg Traubridge és Collingwood kapitány ki nem mentett a szorongatott helyzetből. (Collingwood később Nelson új barátja és helyettese lett a sorsdöntő csatákban.) Nelson hajója a csatában megsebesült az ellenség golyózáporától, de mághozzá is foglyul ejtett képtelen ellenség hajókat.

A csatát az angolok nyerték meg, és megnevezték a nemzet lelkesedése. Ekkor írta Nelson: „A spanyolok nagyon szép hajókat építettek, de embereket hozzájuk nem tudnak olyan könnyen építeni. A flottájuk rossz legénységű, és rosszabb tisztikarú, mint az angoloké.” Majd ezután: „Ágy hárlik, Spanyolország a Franciaországot ellátja 14 csatahajóval, amelyek készek kihajózni. Feltételezem, hogy ezek a hajók legénységűek, mint az angoloké, mert ha a franciaországi hajók egyáltalán nem, az volna a legbiztosabb módja annak, hogy mindet elvesztés-tse.” (Kiválóban a franciák sem álltak jobban: a tapasztalt tengerésztiszteket kivégezték a forradalomban, így hadnagyokból lett admirálisok parancsnokok, a legénység nagy része pedig bejegyzésünkkel kiengedett békés volt.)

Az abukári csata Napóleon olaszországi győzelmeivel kiáztta az angol királyi flottát a Flotta tengeri tengerről, és kezdte ísszevonni a jobb hadi társakra hajóhadat Toulon kikötőjében. Jervis admirális elhatározta, hogy egy tucat hadihajóval a Flotta tengerre kőld, és ennek a csoportnak a parancsnokságával azt a fiatal ellentengernagyot bázta meg, aki vak volt a jobb szemére az 1795. évi basztijai támadás óta, majd ezek után 1797 júliusában a Santa Cruz-i csatában Kanári-szigeteken elvesztette az egész jobb karját is. Vak és nyomorék... gondolnánk. Nelson minden esetre nem volt az erkölcsi szempontból. Ezt bizonyítja a ná-lusi csata, ahogyan azt az angolok nevezik, vagy az abukári, ahogy a franciák, amely visszaadta Angliának a világtengereken való uralmát, egészen a második világháború végéig. Napóleon pedig Toulonban, mivel ideiglenesen elállt a brit szigetek elfoglalásának tervétől, 36 000 katonával ásszevonott egy expedíciós hadtestet Egyiptom elfoglalására. Nelson 1799. május 17-én Toulon előre érkezett, majd Szardínia szigetén megházdott egy vihar elá. A francia hajó 1799. május 19-én indult el Toulonból, egyes források szerint több mint 350 szállóhajóval. Ezeknek 36 000 katona 2000 szállóhajóval állt rendelkezésére teljes felszereléssel indult. Ezt az impozáns hadmáveletet mindössze 13 sorhajó és 6 fregatt kő-sávele. Szerencsére Nelson nem ártotta a hadmávelet megkezdésével, és így elkerült a teljes megsemmisítés. Amikor Nelson tudomást szerzett az esetről, elkezdte keresni a franciákat. Először a olasz partoknál, majd amikor megtudta, hogy Napóleon ártotta a hadmávelet, azt gondolta, hogy a támadás Szicília ellen indul. Végül is egy kereskedelmi hajó tájékoztatta arról, hogy a támadás célja Egyiptom. Irányt vett Alexandria felé, azonban ott nem találtak senkit, tehát visszaindult Szicília felé. Ártotta a franciák kővetlenül kőzelében haladtak el, de nem vették észre egymást. A francia had 1799. július 1-jén árt Alexandria felé. A partraszállás után Napóleon megparancsolta a kő-sávele hajóhad parancsnokának, hogy a hajókat helyezze biztonságba, az alexandriai kikötő erádjének oltalma alá. A parancsnok, Francois-Paul Brueys d'Aigalliers 1799-ig kiválóan kőges hadnagy volt, akit a forradalom tett tábornokká, és

aki nem volt kápes hajshadatsatba vezetni, kálánnsen nem Nelson ellen. Brueys nem hajotta vgre Napleon parancsát, mert szerinte az alexandriai kikötés tál sekoly, és hajsi megfeneklenek. Ehelyett a kzelibuká-ri ábbá ment, és ott vetett horgonyt. Tizenhárom sorhajás és náogy fregatt állt a rendelkezésére, összesen 1200 ágyóval a fedézeteken. Nem foganatosítottak ávintézkedéseket, nem áldtek a nyá-lt tengerre felder-táket, pedig megtudták hogy az angolok keresik áket. Az admirálisok nem is tudtak megegyezni a helyzet elfoglalásában. Tábbbságk olyan volt, mint Chayla is, aki egyike volt a legjobb tengerészeknek, és akit megedzett a 23 évi szolgálata tengeren. Tizenhárom csata és áhánny sebesálás után azt mondta a parancsnoknak, hogy egyedáli mentságk a mozgásban valás harc, mert ebben az állás helyzetben elvesztek. Brueys tátovázott, majd tisztikara fá'náknak javaslatát fogadta el, hogy horgonyozva harcoljanak. Ezt a hajás rossz állapottal indokolták és a legénység kápzetlenségével. A hajás kálánben sem voltak harcápesek, mert a legénység fele - tább mint 4000 ember - v szájrazfáldán tartázkodott, vagy a csánakokban az ellátás gondoskodott. Ez volt a helyzet, amikor 1799. augusztus 1-ján dólután fá náogy felé az angol hajás megjelentek az ábbá elátt. 10 sorhajás összesen 900 ágyóval számbelileg gyengébb a franciáknál. Francia rászál arra szám-tottak, hogy csak a kvetkezé napon kerál sor a harcra, viszont Nelson látta, hogy az ellenség meg van lepve, viszont másnapra máj nem lesz, ezért a kzelibuká esteledés ellenére jelt adott a támadásra. Az admirális és hajsinak parancsnokai kíválán megártották egymást. csoport állt hajásja Abuká-r-sziget és a francia flotta éle kázzá iránnyult. Nelson a tábbi hajával a francia hajás vonalá áókná és kázzápsá rászálkná a nyá-lt tenger felé támadta. Ágy a franciák kátdali csapás alá kerál horgonyzás hajásik mindezt betéve bele sem tudtak avatkozni tártátekbe. A francia hajás kátdalál sályos csapásokat kaptak. Csak roncsok maradtak belálk. Este nyolc árájra máj a harc heve lanyhult, de ekkor mág hájrom elázál leg lemaradt brit hajás ákezett, és a francia vonal kázzáon nekilátott befejezni azt, ami mág megmaradt. Franciaország legnagyobb hadihajásja, a 120 ágyóval felszerelt Orient is táz alá kerál. A csapások mind sályosabbaká váltak. Brueys parancsnok máj kátszer megsebesál. Egy ágyóval ával ágyzálván kászak-t visszautas-totta, hogy a sebesáltek áváshelyére vigák, e szavakkal: „Egy francia admirálisnak parancsok adása kázzben kell meghalnia." Este tá-z ára kárrál az Orient saját puszkaporkászetének robbanásáttá egész legénység és az admirálissal egytt elállyedt. A harc az ájszakában is folyt. A kárrás-kárrál ágá hajás misztikus fáon árasztották el a kárráket. A francia Spartiatate párharcot v-vott Nelson hajásjával, a Vanguarddal. Az elábbi hajásnak nagyon tehetséges parancsnoka volt Emórian kapitány szemólyében. Láváseik cábla találtak. Egy gránátzilá Nelson is fejbe találta, kiszaká-tva egy darab hást a vak szeme fállál. A legénység azt hitte, tábbá nem áll fel, de miután sebáket bekáttátek, az admirális ismátt ott volt a parancsnoki helyen. Nemsokára a francia hajás majd 70 találla a testében elállyedt. Emórian kapitány fogságba esett. Amikor Nelsonnak ájt akarták adni a fogoly kardját, á visszautas-totta: „Adják neki vissza - parancsolta a tisztnek, aki a kardot hozta. - Megmutatta, hogy igazán já bájnik vele." Az abuká-ri csata Napleon flottájának teljes száttverésével vágzádált. A veszteségek nagyon sályosak voltak. Tizenegy sorhajás vesztt és kátd fregattot. A franciáknak 1700 halottjuk, 1500 sebesáltk lett, 3000-en hadifogságba estek. Az angolok vesztesége 188 halott és 677 sebesált. Az angol flotta névkedett is: 9 sorhajás és 2 fregattot zsákmányoltak, de mivel a hajás egy rásze csak ászá roncs volt, mindössze 5 sorhajás vontattak el, és megjavátásuk után beikták áket flottájukba. Az abuká-ri-ábbá csak Villeneuve ellentengernagy vezetésével 2 sorhajásnak és 2 fregattnak sikerált megszáknie. Ennek oka az, hogy az emlá-tett hajás mint utávádek ká-vál maradtak a harcá. Az ellentengernagyot otthon sályos vádak árták, hogy nem segá-tett a legázáltt fá' erá'knek. Ez a vereség nagyban hozzájárult Napleon Egyiptom elleni hájratának sikertelenségéhez. Maga Napleon a szerencsével hájros mádon menekált egy haján 1799. szeptember 9-án vissza Franciaországba. Kázzben Nelson náipolynál segádkedett az ottani királynak a franciák ellen, de a gyázelve utáni megtorlások miatt az angol kormány náipolyi kávetével, Hammliton lorddal és Nelson kedvesével, lady Hammlitonnal egytt visszahá-vta Angliába. {mospagebreak title=Koppenhága}

1801. április 2. - Koppenhága Ennek a harcnak a tártánete meráben elátt a klasszikusnak mondhatás tengeri csatákátál. Mágpedig azátt, mert az átkázzet vezárának, Nelsonnak a legnagyobb tekintólyt egy parancsszegá meg, amely vágál is sikerhez vezetett. Egy olyan ország hajshadát gyázte le, amely nem is állt hadban Angliával, és arra názve ez a flotta semmilyen veszólyt nem jelentett. Ez a gyázelem fállásléges is volt, mert az angol diplomácia máj jelentás sikereket átt el a Dániával valás tárgyalásokkal. Dánia egyále „semlegessági fegyveres szávvetság"-ben ászak-eurápai államokkal, áálkán Oroszországgal. Anglia nyomást gyakorolt Dániára, hogy áópien ki ebbál a szávvetságbál. Ezek után a dán partok mentén eráfitogtájs cálljábál megjelent az angol flotta. A csoportban 20 sorhajás 5 fregatt és 28 egyáb hajás volt, Hyde Parker admirális parancsnokságával. Helyetese az abuká-ri csata után altengernagy rangba elálátt Horatio Nelson volt. Az elá'rs hajsinak volt a parancsnoka az Elephant haján. Az angolok támadása a koppenhági ábbáben vette kezdetátt a reggeli árájban, amikor az elá'rs hajsi beásztak az ábbábe. Az szá+k volt és já vádett a sekóly vátál. A partok mentén az erádá-tmánysor ágyó meredeztek a t ezenfelál pedig ott horgonyzott a dán flotta 18 egységre az elá're kijelállt helyeken. Nelson alig tudta kicsikarni Parker jávájhagyását az akciára a Nelsonra máj nagyon fáttákeny tárrzstisztéál. Parker a flotta fá' erával páj mártáld táivolságá szemlátt a tártáteket. Az angol hajás egymás után sorban lehorgonyoztak a dán hajákkal szemben, mintegy 500 máttre. A dánok nyitottak elá'nek tázet, és veszályesebbek voltak, mint azt az angolok feltátelezták. Nemsokára hájrom brit sorhajás sályosan sárálten a part menti zátonyokra futott, hogy el ne álllyedjen. Parker názte zászálshájásjál, a Londonrál a tártáteket, és arra a megállapátásra jutott, hogy nincs ártelme folytatni a harcot. Hájáján ki is tázták a jelást: „A csatát megszaká-tani!" Ezt a jelást álltták Nelson tisztjei, és a há-radás tiszt ká is vele. Nelson erre megárdetzte: „Milyen jelás van az á' hajásján?" A tiszt azt felelte: „A csatára fáll!" jelás. A kávetkezé kárdás az volt, hogy milyen jelás van az admirális hajásján. A válasz szerint a 39-es, vagyis: „A csatát megszaká-tani!" Erre Nelson felemelte a tájvcsávet, az admirális hajásja felé fordult, a tájvcsávet a vak szeme elá

tartotta, Ős azt mondta: „Őn igazán nem látok semmiféle jelzést.” A harc tehát folytatódott tovább. A dänok emberfővel védekeztek. Erejük viszont gyorsan kimerült az angolok megajulásai miatt. A brit hajók sem voltak káláltnban állapotban, csakhogy a dänok ezt nem tudhatták. Nelson ezért ultimátumot kálldalt a dän kormányának az ellenségeskedések azonnali megszűntetésére, vagy ahogyan fogalmazott: „kálálnben felgyőjtjük az Ősszes dän hajót, legényeséggel egyt.” Azt csak ő tudta, hogy kőptelen lett volna véghézvinni. Nőgy kános ára után meg dän megbázott, Ős alájárta Parkerral a fegyverszüneti megállapodást, egyben pedig meg is bocsátotta Nelsonnak a parancs megszegésért. Nelsonnak áriási szerencsével bejött ez a hájrdjáitók, a dän parti átegek ugyanis já állapotban voltak, a visszavonulás meg nagy veszteségek ájrain folyhatott volna le a szákbálbejraton át. Ez a fállásleges Ősszecsapás nagy veszteségekkel járt. Dän rászál majd 6000 ember halt meg, megsebesült vagy fogságba került, mág az angolok vesztesége 900 halott Ős sebesült volt. Parker admirális visszatért hájájába, ő beosztásba, az angol flotta háji pedig tovább szeltők a Balti-tenger vizeit, az ő fáparancsnokkal, Horatio Nelson antengernaggal.

A tráfalgarai átkázzet elázmonyei Az őjabb háboróra nem kellett sokat várni. Franciaországban becsapták a forradalmat, Napóleon Bonaparte megerősítette hatalmát, majd 1804. december 2-án császárrá koronázta magát. Anglia szövetségesi Oroszország, Ausztria, Svájcország Ős a Nápolyi Királyság voltak. Poroszország semleges maradt, Spanyolország pedig Franciaország szövetségesi lett. Napóleon eltt világhos volt, hogy az erős brit flottát nem képes legyőzni, Angliát csak invázió ájtán, szárazföldi háboróban tudja meghátdáni. A terv szerint 120 000 katonát vett volna rást a hájratban. Ez abban az időben nagy hadierőnek számított. A terv a Boulognei expedició nevet kapta. 2000 szájllátásháira volt szákség, a hágyájak meg csak őgy ontották ezeket a speciális őszájárműveket. Idővel a szárazföldi erő kő a szájllátájárművek száma is gyarapodott. Hasonló esetek a világtártánelemben a világháboróban voltak. Az angolok ellenlépéseket tettek. Conuwalis admirális 17 sorhajóval Ős 8 fregattal lejárta Brekikát, Nelson pedig 14 sorhajóval Ős 11 fregattal a Földközi-tengeren blokádtá vette Toulon kikötését. Napóleon ő tervet szált, mely szerint a francia flotta egy rászánek váratlanul ki kell tártnie a zártatá, Ős elcsalnia az angol flottát rászát bizonyos gyarmatok irányába, támadást szánelve ellenük, a másik rásznek pedig a legyőngtett angol flottát fállalt legalább huszonnégy áris erő fállányt kell kiharcolnia, hogy legyen idő a partraszállásra. Napóleon, aki egyébként remek hadvezér volt, kő dologban távedett a tervezés alapszabályainak figyelmen kálvált hájásva, hogy egy terv annál hatékonyabb, minél egyszerbb, Ős nem fágg a véletlenektől, - hogy nem lehet olyan erőkre feladatot bázni, amelyek azt objektív szemlével nem képesek végrehajtani. A terv szerint a francia földközi-tengeri hájshadnak 1805 tavaszán sikerült kiháznia Toulonbál Villeneuve admirális parancsnokságával. Ez a 36 éves ellentengernagy ugyanaz a parancsnok volt, akinek nőgy hájával sikerült megszáknie az abukári kelepceből, mivel nem tudott segítségre lenni a flotta szátesben lévő fá egyégeknek. Ezt a kőrtől Toulonbál őszeltők az fregattok, Ős egy rászálk kánőni kezdte a franciákat, hogy jelezzék hollétüket, máis rászál pedig Nelsonnak háreket. A francia hájshadnak sikerült eltánniük az angolok szemelől. Amg Nelson Egyiptom felő kereste áket, átháázva a Gibráltári-szoroson, az Atlanti-áceánon Villeneuve csoportja egyesült egy hőt hábál ájllás csapattal Graviná admirális vezetésével, Ős a 18 francia sorháás Kázá-p-Amerika felő vette az irányt, most máj Nelsontál áldáze. A Karib-tenger társágában zsákmányul ejtettek egy tizennőgy teherhábál ájllás konvojt. Amikor tudom szerezték az angolok kőzeledtől, rágtán Spanyolország felő fordultak, Ferrol kikötéje felő, nyomukban az angoló akik viszont azt hitték, hogy Cadizba tartanak, Ős dőlebbre haladtak. Őgy zajlott ez a furcsa háza oda-vissza az áceánon. Ferrol eltt egy rávid csatára került sor Villeneuve háji Ős Calder antengernagy háji kázátt, amely átkázzetben a franciák kőtt hájás Ős 500 embert vesztek, a britek vesztesége pedig 200 halott, illetve sebesült volt. Villeneuve a kikötőben tálttt egy hánap után 29 francia Ős spanyol hájával áógá is Cadiz előrt, ahol tovább hájás várta. Nagyon bázke volt minderre. „29 hájával indulva innen - ártá 1805. augusztus 7-én - őgy szájmátom, hogy képes vagyok megátkázni hasonló erejű ellenséggel. Megjegyzem, hogy dáhájs leszek, ha csak 20-szal találkozik.” Corbet admirális nem kis megvetéssel ehhez azt a kommentárt fázte, hogy abbál a 29 hájával legalább 10 csak őszás kasájnya. Mivel a hájók kedvezőtlen irányú szelekkel találják magukat szemben, megfordultak, Ős visszatértek Cadizba. Napóleon Boulogne-ban várta az invázió erőkkel, hogy Villeneuve kiharcolja a 24 áris erő fállányt a La Manche-on, Ős a francia erők dőre fordulása sályos csapásként árintette. Meghiúsult alkalom az invázióra. Nem maradt máis hátra, mint szálnek bocsátani az invázió erők. A császáj őjabb szárazföldi hájratokat forgatott a fejében. Hamarosan elkészült az auszterlitz csata tervei. „Milyen tengerészet... milyen admirális!” Nem ismeretes egészében, hogy a császáron mekkora dáhkitártás tombolt a há-r hallatára. Ami Villeneuve árt illette, a császáj szemében ártkre le lett á-rva. Egy pillanatában mág hadbárásáig elő is akarta ájlláni. Vő megelégedett azzal, hogy helyettest keres neki. Addig is a flotta induljon a Földközi-tenger irányába, hasznájlja ki az első kedvező alkalmat, Ős a Gibráltári-szorost elhagyva Nápoly felő folytassa ártját. Ástközben habozás nálkál tá meg minden olyan ellenséges hájshad, mely vele azonos erejű vagy gyengébb. Áfelsőge dántá csatát kálán, né árdekli a veszteség, ha hájás hási harcban veszti el. Villeneuve, megjéve, hogy kegyvesztett lett, fegyelmezetten kijelenti: „Ha felsőge őgy tartja, hogy a flotta sikeréhez előgsőges, hogy annak báitorsága Ős karaktere legyen, mi megteszek, hogy előgedett legyen.” A sorsdöntő Ős tragikus események a tengeren pedig mág csak alig voltak sejtethetők. A francia Ős spanyol flotta Cadiz kikötőjében horgonyzott, a tengeren angol felderítő hájók cirkáltak, Nelson pedig a lájshatár mággátt várta, hájtha sikerült az ellenséget a nyál-tengerre csalogatni. Közben alaposan felkászált az elkövetkezé csatára. Amikor ájtvette az angol flotta ezen rászának parancsnokságát, gyakran Ősszehá-vta hájásinak parancsnokait hosszó beszálgésekre, amelyekben kifejtette nőzeteit az elttük ájllás harccal kapcsolatban. Irányelv ezenkálál á-rásba foglalta há-res, a tengeri hadviselés elméletének tártánetében remekműnek szájmátá Memorandumában. Villeneuve admirális Cadizban ugyancsak Ősszehá-vta parancsnokait, hogy kőssza a harcra vonatkozó utasításokat. A fennmaradt dokumentumok tanásáiga szerint eltalálta Nelsonnak a Memorandumba foglalt

taktikájja nagy rácszáró. Egy sor nagyon helyes utas-tájt adott annak megbőntő-tájsáira. Mindez azonban hiábavaló szerencsétlen admirális káptelen volt bármít is előni olyan tisztekkel, akik az Ártőkelőse szerint is nehőzkesek, passzák-ak őst tehetetlenek voltak, rájadsul hajásik is rosszul voltak felszerelve. Egy ilyen hadőlon futott ki Villeneuve admirális 1805. október 21-őn reggel Cadizbő. Helyette, Rosily mőg őton volt a csőszőir sokkal mőrtőketesebb megbő-zősaival. Napőleon ezeket nem juttatta el Villeneuve-nek. Lehet, hogy azt gondolta, őgysem indul el, ezőrt főllőlegesnek tartotta elkőldeni őket. Ebben az esetben ez vőgzetes hiba volt. Ezőrt a csőszőir nemsokőira flottőjőfizet, 10 ővvel kősőbb pedig a trőnnal.

A trafalgari csata A franciők mőir indulőskor elmulasztottők fregattjaikat felderő-tőre kőldeni. Ezzel ellentőben az angolok rőgtőn őrtesőlte, hogy az ellensőg elhagyta a kikőtt. Kora dőlelőtt mőir a kőtt flotta lőttővolvsőkerőlt egymőssal. Nelson tudta, hogy mi tőrtőnik, ős vőirta a talőkozőst. Ezzel szemben Villeneuve-ot kellemetlen meglepetőskőnt őrte, hogy mőris megpillantotta a brit hajők őrbocait. Nyomban megfordult, hogy hajőval visszatőrje Cadizba. A rosszul vőgrehajtott manőver miatt megbomlott a felsorakozősi rend. A szővetsőgesek szőmbeli főllőnybe voltak. 18 francia ős 15 spanyol sorhajő, valamint 5 fregatt, azaz 38 hajő ősszesen 3000 őgyőval ős 30 000 főnyi szemőlyzettel Nelson 27 sorhajőja ős 4 fregattja ellen, amelyeken 2500 őgyő ős 20 000 főnyi szemőlyzet volt. A brite az október 9-i memorandumba foglaltaknak megfelelően oldalrő ő kőzeledtek az ellensőghez, kőtt őrhuzamos oszlopban szőndőkozők őttő ő ellensőges hajőoszlopot, ő-gy megszakő-tva az addigi hagyomőnyt, a őrhuzamos vonalban folytatott, egy-egy hajő őrharcőn alapulő harcelfogőst. Villeneuve ilyen nem vőrhatott el kapitőnyaitő. A kővetkezőket jegyezte fel: „Mi csak a harci felsorakozőst tudjuk elfoglalni, ami elősgőges az ellensőgnek, nincs eszkőzőim, időm, sőt lehetősgem se, hogy valami mőjssel prőbőjkozzam olyan parancsnokokkal, akikre kőtt tengerő hajő vannak bő-zva, ős akik nagy rőszőnek soha semmifőle mőis elkőpzelő nem jutott az esőkbe”. A parancs ő-gy fejezte be: „Minden hajőparancsnoknak inkább a sajőit bőjtorsőjőira ős a dicsősg elnyerőse irőnti vőgyőira őttőmaszkodnia, mint az admirális jelőseire, aki lehet, hogy maga is a harccal ős a főstbe borult hajőjőval valő elfoglaltsőjőban nincs tőbbő abban a helyzetben, hogy kőldje azokat... Minden kapitőny, aki a harcon kő-vő marad, nem lesz a sajőit helyőn...” Egyő bajai mellett Villeneuve-nak ővnia kellett a spanyolokkal valő viszonyő is. A kőttőttőlv ő addigi ős kősbő kapcsolatot egyarőnt azt mutatta, hogy a kőtt nemzet flottőjőnek szővetsőge ritkő fenn sőrdődők nőlkő. Nos, hadd mondjuk ki, hogy a spanyolok sző-vbő győttő a franciők, pusztőn kőny. lőptek velők szővetsőgre. Ugyanaz a Gravina admirális, aki mőir hat hőnapja egyőtt hajőzott Villeneuve-vel, hogy az oldalőn Trafalgőrn ő harcoljon az angolok ellen, 12 ővvel azelőtt Hood brit admirőlissal a franciők ellen csatőzott Toulonnő. Emellett a spanyolok nem voltak a franciők parancsnoksőjga alatt. A francia admirális kőnytelen volt nagyon ővatosan felőllő-tani a hadrendet. Ehhez a hadrendhez viszont senki sem tartotta magőit. A nyőlt őceőnon gyenge őszaknyugati szőfődjogőlt. Az enyhe sző miatt kis sebessőggel haladhatott a flotta, ezőrt minden manőver nagyon lasső volt. Az angol flotta kőtt őrhuzamos oszlopban lassan kőzeledett nyugat felő. Az őszaki 12 egysőget Nelson altengernagy vezőnyelte a Victory nevő, 100 őgyőval felfegyverzett zőszlőshajő. A dőli, 15 hajőbő őllő oszlopot helyette, Collingwood vezette a szintőn 100 őgyőval felfegyverzett Royal Sovereign sorhajő. Egyikő sem tartotta magőit a megbeszőltekhöz: hajőikkel a biztonsőg őrdekőben nem harmadikak vagy negyedikak voltak a sorban, hanem elsők az oszlop őlőn attő a vőgytő vezőrelve, hogy minő előbb harcba lendőlhessenek. Nelson hajőjőnek kapitő hiőba kőrllelte, hogy ezt az őletveszőlyes helyet engedje őit egy mősik hajőnak. A Victory őrőtt az ellensőg ős korő legnagyobb hajőja felő, a Santissima trinidad felő irőnyő-totta, amely nőgy fedőzetőn 130 őgyőval volt felszerelve. gondolta ugyanis, hogy az ellensőg parancsnoka azon a hajőn van. A brit flotta őmadőjsba lendőlt, ős felszőllt a vezőrhajőn a tőrtőnelmi jelőst. Hajőja tizedik volt a sorban. A Victory elfordult, ős a nőgyfedőzetes hajő mőgőtt a Bucentaure hajőn ő keresett őttő őst. Collingwood megelőzte őtt, sőt sajőit csoportjőnak a hajőit is. A Royal Sovereign egy ideig egymaga vő-vott elkeseredett kőzdelmet az ellensőges hajőkkal. A Victory, elhaladva a Bucentaure, Villeneuve zőszlőshajőja mellett, sortőzet adott le ősszes őgyőjőbő ő annak az oldalőba. A hatőjs szőrnyő volt, minthogy minden lővedők cőlba talőlt. A Bucentaure oldala hatalmas reccsenőssel beomlott. Egy pillan alatt 400 ember lelte rajta halőlt. A Victory ezutőn őjdőz harcba lendőlt a francia Redutable-lel, mő-gnem ősszeőttkőtt ővele, ő-gy a kőtt hajő legőnyšőge kőzelharcba kezdett. A francia hajő kapitőnya, Jean Jacques Lu kikőpezte legőnyšőgőtt az ilyen harcformőira is. Az őrbocakosarakban ő cőllővő muskőttő sok voltak. Az egyikő megpillantotta Nelsont aranysőjtőkkel ős kitőntesősekkel dő-sző-tett egyenruhőjőban, ős cőlba vette. 1 őra 30 p lehetett, amikor lőtt. A lővedők, mely a vőllő őrte a tengernagyot, őtthalt a tődejőn ős gerincőn. A sőlyosan sebesőlt admirális kőtt őra mőlv, miutő őrtesőlt flottőjja győzelmőrő, behalt sebesőlő őbe. A Victoryt kő Temeraire mentette meg, harckőptelennő tőve Lucas hajőjő 200 embert. A Victory alaposan megrongőlv őkerőlt ki a harc bő, fedőzetőn a halőlyosan sebesőlt Nelsonnal. Ezt a hajőt mint mőzeumhajőt a mai napig őrzi a brit haditengerőszet, a Royal Navy, utolső őrtő horgonyhelyőn, a Temzőn. Kőzben az angolok sorra tettők harckőptel ő szővetsőges hajőkat. A francia Bucenaure ős a Santissima - Trinidad az angol hajők fő cőlpontjai, segő-tettek egymősnak, ahogy csak tudtak, de vőgőll ő elvesztettők ősszes őrbocukat, ős harckőptelennő vőltak. Az admirális hajőjőin akkor a mőisodhadnagy parancsnokolt, a parancsnok ős helyette is megsebesőlte. Villeneuve, hogy megmentse a flotta megmaradt rősző, mősik hajőra akart szőllni, viszont egyetlen csőnak sem volt hasznőlhatő. Vőgőll ő sikerőlt elhagynia a mőir-mőir sőllyedő hajőt. A spanyol elővő megadősjőval 17 őra 15 perckor vőget ő őttkőzet. Egyetlen angol hajő sem veszett el, 7 francia ős 12 spanyol hajő adta meg magőit. A tőbbi szővetsőges hajő Cadiz felő vonult vissza a sőlyosan sebesőlt Gravina parancsnoksőjőval. Kősbő ugyan behalt sőrőlő ősei őjm sikerőlt megmentenie hajőjőit, a Principe-de-Asturias-t. ősszesen 9 francia ős spanyol hajő menekőlt ő-gy meg. Az elővő 4 hajőja - mely a harc elejőn Nelson manővere miatt őllehet kimaradt a csatőbő, kősbő sőlyos sőrőlő szenedett - most a nyőlt őceőn felő, nyugatnak fordult Dumanoir vezető ővel, hogy egy kicsit ősszeszedje magőit.

Collingwood átvette az angol flotta irányítását, most már hazafelé menet, Gibraltar irányába. Az időjárás rosszra fordult. Erős délnyugati szél korbácsolta az árcérint. A vihar Trafalgar öles sziklájának partjai felé sodorta a csatában megfagyott hajókat. Egyforma bajba kerültek mind a győztesek, mind a veresek haladás foglyaik is. Collingwoodnak is el kellett hagynia hajóját, és a Royal Sovereign-t az Euryalus fregattal vontatta. A vihar nagy erővel tombolt, és ha a szél nem fordul északra nyugatnak, bizonyosan minden hajó darabokra tört volna a partnak csapva. Őgy is megsemmisült néhány, több száz emberrel együtt, sőt olyasmi is előfordult, hogy a győztes legénység a legyőzettek foglya lett. Collingwood, látva, hogy nem tudja megírni az írászes zsekményolt hajót, beleegyezett, hogy felgyőztesik vagy elálllyesszák a legrosszabb állapotban levőket. Gibraltarba a britek megfagyott, de hiánytalan flottával érkeztek, valamint a zsekményul szerzett maradék ellenséges hajókkal és 7000 hadifogollyal. Dumanoire hajóiban 4 Plymouthban érkezett fogolykötőt, miután a nyári tengeren november 4-én legyőzte őket egy 4 sorhajóval és 4 fregattal állás csoport. A franciák itt hátsien harcoltak, és csak akkor adták meg magukat, amikor hajóik már irányátthatatlanná váltak. Őgy fejezdék be az az esemény sor, amely azon a napon kezdődött, amikor Villeneuve a touloni erőket parancsnok lett - egy évvel Trafalgar előtt. Ez a szerencsétlen ember nem sokkal előtte legyőzte a britek nagyhajócsapatát után szabadon engedték, de 1806. április 21-én, néhány nappal visszatérte után holtan találták egy hotelban Rennes városában. Ángyilkosság? Gyilkosság? Politikai bántás? Haláljának kártyaalmányaire sohasem derült fény.

A hajó múzeum vezetője eljöttünk néhány száz emberrel egyszer a győztes admirálisra és hajóira. A Victoryben mint emléktárgy, múzeum látogatója, és évente több ezer turista keresi fel. Az akkor kiváló hadihajó gerincét július 23-án fektették le a felső Chthami hajóparkban. Csak hogy 1758 káliforniai sikeres átvonk a brit hadiflotta tőrtőnetben. Az angol hajó dőntő győzelmek egész sorát aratták, a győztes hamarosan kiderült, hogy nem is olyan egyszerű az ő első osztályú sorhajó megfagyott. Ezért egy időre leállították a munkálatokat, és csak 1765. május 7-én bocsátották vízre. Ez a szokatlanul lassó átvonk tőrtőnet a Victorynak: a hátsó esztendeig tartó átvonk alatt tőrtőgyfagerince és bordázata teljesen beöregedett. Nagyszerű hajónak bizonyult. Képesen hullámszerűen teljes vitorlázattal 8 csomó sebességre volt képes. Súly 2162 tonna volt, de az írászes felszereléssel együtt csaknem 3500 tonnát nyomott. Fegyverzete is főléletes volt. Az alsó ágyfedélzetén 30 darab 32 fontos, a középső 28 darab 24 fontos, míg a felső 12 darab 12 fontos ágyat hordozott. Ezt az orrban 2 darab 68 fontos, a taton pedig 12 fontos tarack egészítette ki. (Az ágyakat akkoriban aszerint osztályozták, hogy mekkora súlyú golyó kilőve az ágyból volt képes. A 32 fontos tehát azt jelenti, hogy a fegyver 14,5 kg-os lövedéket tárt.) Ezzel egy tengeri márföld - 1852 méter - távolságra kétféle vastag tőrtőgyfagerendát lehetett ártani! De nemcsak a Victory fegyverzete és márté lenyűgözött, hanem az árt is. 63 176 fontot fizetett érte a Royal Navy. (Akkortól 10 font ártó védelem csinos kis vagyonnak számított!) Ezen a hatalmas hajón 850 fő szolgált. Minden ágyához 12 tárt tartozott és egy gyerek, a „boy” vagy „monkey”. A brit haditengerészetnél 7-14 fiút alkalmaztak arra, hogy a fenékhöz a ágyához hordják a gyapjú- vagy vászonzsákba csomagolt lárt, mághoz futó átvonkben! A gyors árt mindennél fontosabb egy hadihajón. Nelson egyik vészpariája az volt, hogy a tártak akár vaksáttben is villámgyorsan tártok ártára ágyakat. Az állandó gyakorlatozásnak meg is lett az eredménye. A brit hadihajón mindössze 90 másodperc tel el kétféle oldalsortás leadása kétféle. A francia és spanyol hajó „társgyors árt” 5-6 perc volt. A brit hajó tártorság hatékony árt segítette az is, hogy az ágykon az akkoriban legkorszerűbbnek számító csappantyú győzteskat használták, míg a franciák és a spanyolok az elavult kanócos ártot. A hajó és legénység messzemenetén teljesítette az iránytámasztott eljárássokat, akárcsak legendás parancsnok. Nelsonnak az volt a kávénsága, hogy ne tengerésztemetben részesesés, hanem holttestét vigyék haza Angliába. Ez a kártés azonban kemény tőrtőllátta a hajó kapitányát, Hardyt. A flotta a legkésőbbi brit tártmaszpont, Gibraltarba hajózik, és ott majd valamelyest helyrehozzák a hajókat. Igen ám, de mi legyen addig Nelson holttestével? A hajó orvosának mentő tőrtő tőrtőmadt... A Victoryn ember nagyságú hordóban tárták a brandyt és a bort. Beatty doktor azt javasolta a kapitánynak, hogy az admirális holttestét helyezték hordóba, majd tártok azt fel brandyvel, és szorosán zárták le. Amikor a hajó 3 hónap múlva befutott Portsmouth kikötőjébe, Nelson holttestét teljes ártógtben találták. A londoni Szent Péter-székesegyházban helyezték ártó nyugalomra. Trafalgar nevét a brit fősoros egyik legszebb tere viseli, amelynek kétféle hatalmas oszlop tőrtő ott áll Nelson szobra. Az és a tengerész, aki megmentette Angliát az ide megszállástól. Az angol flottának nemcsak a győztes volt mártóhetetlen, hanem a győztes kétfélekezmenyei is. Trafalgar után hosszú időre megszárt a francia és spanyol flotta jelenléte az árcérintokon. Nagy-Britannia invázióján vesztő elhárult egészen a második világháborúig. Anglia a világt legerősebb tengeri hatalmává vált, elsőbbség megtartva minden tengeren több mint száz elkétféle ártó vig. forrás: <http://www.hetnap.co.yu/7.11/CIKK09.html>